

[Statsministeren]

først var truffet en konkret politisk beslutning, og en sådan beslutning burde i så fald være truffet inden for rammerne af det europæiske politiske samarbejde, altså EPS. Den ville være blevet iværksat efter konsultationer i henhold til art. 224. I det store og hele er det det samme, men der er altså tale om nogle ting, som selvfølgelig kan fortolkes på mange måder.

Da man ikke kan påstå, at anvendelsen af art. 113 er ulovlig, finder regeringen ikke – og det var det, spørgsmålet drejede sig om – at der er grund til at foretage sig yderligere.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg mener, denne sag er ganske alvorlig, og jeg vil gerne i den anledning citere et sted fra en lærebog i EF-ret – skrevet af Isi Foighel og Karsten Hagel-Sørensen, hvoraf, så vidt jeg ved, i hvert fald den ene er regeringens juridiske rådgiver i EF-spørgsmål – hvor der side 220 står følgende: »For så vidt angår de traktater, der indgås med hjemmel i artiklerne 110–115, er det således utvivlsomt, at medlemsstaterne har overdraget deres traktatkompetence til EFs institutioner: Medlemsstaterne har indskrænket deres folkeretlige handleevne, men som nævnt kun i det omfang, hvori traktaterne er forenelige med EØF-traktatens bestemmelser.«

Det står klart her, at der er overført kompetence i og med, at man nu anvender artikel 113. Regeringen har selv indrømmet – i og med, at man siger, at der er tale om et politisk begrundet sanktionssystem – at der er tale om et udenrigspolitisk spørgsmål. Artikel 113 omhandler ikke udenrigspolitik. Derfor har Danmark ved hjælp af EF-traktaten overført udenrigspolitisk kompetence til EF-Kommissionen gennem denne beslutning.

Jeg vil gerne stille et par tillægsspørgsmål til ministeren. Ifølge artikel 228 i Romtraktaten er der mulighed for at indhente udtalelser fra Domstolen i forbindelse med anvendelse af artikel 113, før denne vedtagelse bliver iværksat. Hvorfor har regeringen ikke gjort dette?

Regeringen siger, at man har været skeptisk over for anvendelsen af artikel 113. Vil regeringen give garantier for, at man ikke fremover anvender artikel 113 til udenrigspolitiske formål? Og vil regeringen her sige, at man fremover, hvis den samme situation

kommer op, vil nedlægge veto i forbindelse med anvendelsen af økonomiske artikler til rent udenrigspolitiske formål?

Steen Folke (VS):

Jeg er højst forbløffet over regeringens handling i denne sag, ikke mindst på baggrund af det markedsudvalgsmøde, der gik forud for det møde, hvor disse sanktioner blev vedtaget. For dér sagde udenrigsministeren ganske klart, at regeringen ville gå imod anvendelse af artikel 113 i forbindelse med disse sanktioner. Jeg vil spørge statsministeren, om han er klar over, at det var den holdning, regeringen fremlagde. Dernæst vil jeg spørge, hvilket mandat man i virkeligheden har haft til derefter uden, så vidt jeg kan se, at konsultere markedsudvalget eller andre at lave en fuldstændig kovending. Nu kunne man sige: ja men dette er politiske sanktioner, og udenrigspolitik foregår på regeringens eget ansvar. Men pointen er jo netop, at artikel 113 ikke drejer sig om det politiske, dvs. det er noget af det, der hører ind under det kommunitære samarbejde, det er noget af det, som man skal have mandat til i markedsudvalget. Jeg vil spørge statsministeren: mener man, at man havde dette mandat, da man gik med til sanktionerne?

Bjørn Elmquist (V):

Jeg vil tillade mig at spørge statsministeren om to ting: for det første, om statsministeren vil oplyse, om de andre EF-landes motiver til at acceptere, at det er artikel 113, der bliver anvendt, er, at man mener, dette er handelspolitik, og at man mener, at handelspolitik, selv om der kan være svære grænser at drage over for udenrigspolitikken, er omfattet af EF-samarbejdet.

Dernæst det andet spørgsmål. Da der nu tales med advarende stemmeføring mod kompetenceafgivelse, vil statsministeren så bekræfte – det er måske overflødigt – at baggrunden for, at vi i 1972 måtte have en folkeafstemning om, hvorvidt vi i Danmark ville gå med i EF, netop var, at det handlede om at afgive noget kompetence, og at vi derfor måtte følge grundlovens regler om fem sjettedeles flertal i folketinget eller også en folkeafstemning?

Statsministeren (Anker Jørgensen):